

Ústav pedagogických věd FF MU

Ekonomika vzdělávání dospělých

Zdaňování příjmů ze záv. činnosti

Pojmy v oblasti mezd

- Zaměstnanec – osoba, konající práci za mzdu
- Zaměstnavatel – plátce mzdy, osoba vypořádávající pracovně-právní povinnosti
- Prohlášení – prohlášení poplatníka ze závislé činnosti a funkčních požitků
- Pojištěný poměr – pracovní poměr a dohoda o pracovní činnosti
- Nepojištěný poměr – dohoda o provedení práce a práce malého rozsahu
- Superhrubá mzda – hrubá mzda, zvýšená o odvody na SZ a SZ (u pojištěného poměru)

Možnosti zdanění mezd

- Ze mzdy mohou být (v závislosti na různých okolnostech) sráženy
  - Záloha na daň
  - Srážková daň
- a mohou být uplatněny slevy na dani

Záloha na daň vs. srážková daň

- Záloha na daň se sráží z měsíční mzdy zaměstnance a podléhá ročnímu zúčtování (je tedy možné ji započíst do daňového přiznání a případně vyžádat od FÚ přeplatek)
- Srážková daň se sráží z měsíční mzdy zaměstnance a nepodléhá ročnímu zúčtování (obecně je konečná a do DAP se nemusí zahrnovat – jsou však možné výjimky)

Krok 1. - Prohlášení

Pro správný výpočet mezd je zapotřebí zjistit, zda zaměstnanec má u zaměstnavatele podepsané tzv. prohlášení.

Tímto prohlášením dochází k tomu, že mzda bude zdaněna vždy zálohou na daň a budou uplatněny slevy na dani.

Krok 2. – Výše příjmu

- Není-li podepsáno prohlášení, pak
  - Je-li měsíční příjem do Kč 10.000,- zdaní se SRÁŽKOVOU DANÍ
  - Je-li měsíční příjem nad Kč 10.000,- zdaní se ZÁLOHOU NA DAŇ

Slevy na dani I.

- Je-li podepsáno prohlášení, pak bez ohledu na výši příjmu je mzda zdaněna ZÁLOHOU NA DAŇ a navíc jsou uplatněny SLEVY NA DANI

Slevy na dani II.

- a) 24.840,-Kč na poplatníka,
- b) 24.840,- Kč na manželku (manžela) žijící s poplatníkem v domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč; je-li manželka (manžel) držitelkou průkazu mimořádných výhod III. stupně (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce) - průkaz ZTP/P (dále jen "průkaz ZTP/P), zvyšuje se částka 24 840 Kč na dvojnásobek.

Slevy na dani III.

- c) 2 520 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění
- d) 5 040 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění
- e) 16 140 Kč, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P,
- f) 4 020 Kč u poplatníka po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let. Dobou soustavné přípravy na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem se rozumí doba uvedená podle zvláštních právních předpisů pro účely státní sociální podpory.

Vlastní postup výpočtu

- V prvním kroku stanovíme hrubou mzdu
- Ve druhém kroku zjistíme (určíme) zda zaměstnanec má nebo nemá u zaměstnavatele podepsané prohlášení
- Ve třetím kroku zjistíme, jde-li o pojištěný nebo nepojištěný poměr

Varianta I.

- Zaměstnanec má hrubou mzdu Kč 20.000,-, pojištěný poměr a podepsané prohlášení
- V tom případě se stanoví superhrubá mzda (jako $1,34 \cdot \text{hrubá}$), zaokrouhlí se na stokoruny dolů a sazbou 15% se vypočítá daň. Od takto vypočtené daně se odečtou slevy na dani.

Varianta II.

- Zaměstnanec má hrubou mzdu Kč 20.000,-, pojištěný poměr a nemá podepsané prohlášení
- V tom případě se stanoví superhrubá mzda (jako $1,34 \cdot \text{hrubá}$), zaokrouhlí se na stokoruny dolů a sazbou 15% se vypočítá daň. Od takto vypočtené daně se NEodečtou slevy na dani.

Varianta III.

- Zaměstnanec má hrubou mzdu Kč 20.000,-, nepojištěný poměr a podepsané prohlášení
- V tom případě je superhrubá mzda rovná mzdě hrubé, zaokrouhlí se na stokoruny dolů a sazbou 15% se vypočítá daň. Od takto vypočtené daně se odečtou slevy na dani.

Varianta IV.

- Zaměstnanec má hrubou mzdu Kč 20.000,-, nepojištěný poměr a nemá podepsané prohlášení
- V tom případě je superhrubá mzda rovná mzdě hrubé, zaokrouhlí se na stokoruny dolů a sazbou 15% se vypočítá daň. Od takto vypočtené daně se NEodečtou slevy na dani.

Slevy na děti

- Sleva na děti je zvláštním případem slevy na dani, kdy může dojít ke vzniku „záporné daně“, tedy daňového bonusu.
- Sleva je různá podle počtu dětí:
  - první dítě 15.204,- / rok
  - druhé dítě 19.404,- / rok
  - třetí a další dítě 24.204,- / rok
- Nárok na daňový bonus vzniká při příjmu alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy
- Maximální daňový bonus činí Kč 60.300,- /rok

Zdravotní pojištění

- Na zdravotní pojištění se zaměstnanci v případě pojištěného poměru sráží 4,5 % z jeho hrubé mzdy
- Zaměstnavatel k tomu odvádí 9 % ze svých prostředků

Sociální pojištění

- Na zdravotní pojištění se zaměstnanci v případě pojištěného poměru sráží 6,5 % z jeho hrubé mzdy
- Zaměstnavatel k tomu odvádí 25 % ze svých prostředků

Odvody zaměstnavatele

- Po vypočítání všech mezd v měsíci provede zaměstnavatele sumarizaci jednotlivých odvodů a stanoví
  - Odvody jednotlivým zdravotním pojišťovnám
  - Odvody správě soc. zabezpečení
  - Odvody finančnímu úřadu (zálohová a srážková daň odděleně)

Výsledek – čistá mzda

- Výsledkem tedy je
  - čistá mzda, která se stanoví jako
    - Hrubá mzda minus ZP (4,5%) minus SP (6,5 %) minus daň plus bonusy
  - Odvody ZP, SP, FÚ